

פּוֹנְעִים קְוֹאֵל

פּוֹן הַיֵּדֶר

מִים חַיִּים מְבֹאָרִים שֶׁל רְבוּתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
זְכוּתָם יִגְן עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אִמֵּן

פ"ר תזריע מצורע תשפ"א גליון מס' 12 יו"ל ע"י ת"ת מקור ברוך סערט ויז'ניץ בני ברק בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

א פְּרִיזוֹאֵלֶע

מסופר על הרה"ק ר' אהרן הגדול מקארלין זיע"א שנסע פעם לרבו המגיד הק' ממעזריטש זיע"א ובעגלה בה נסע הצדיק, נסעו גם חבורת עגלונים מהמון העם, ישבו הללו ודיברו בגנותם של יהודי העיר, ועל כל אחד מצאו חסרונות והרבו ברכילות ובלשון הרע, שמע זאת רבי אהרן, התערב בשיחתם והסב את נושא השיחה והחל לשאול אותם ולהתעניין אצלם בענייני סוסים, החלו העגלונים משוחחים אתו בהתלהבות גדולה על סוסים וכד', עד הגיעם למעזריטש.

כאשר נכנסה העגלה לעיר הקיפו חסידים רבים את העגלה מכל צד וקיבלו את פני רבם הגדול מקארלין בכבוד הראוי, תמחו העגלונים למראה עיניהם ושאלו את רבי אהרן: אם רבי אתה מדוע שוחחת עמנו כל הדרך על סוסים?

השיב להם הצדיק ראיתי שבהבל פיכם אתם הורגים אנשים אמרתי, מוטב תהרגו סוסים....

בפרשתנו לומדים אנו על טהרת המצורע, אשר כידוע הצרעת היתה עונשו של מספר לשה"ר, אשר לטהרתו הוצרך לשני ציפורים וכפי שאמר בקודשו רביה"ק בעל המקור ברוך אשר ציפור אחת שחטוה כדי לרמוז על סוד מרע שהיא אינה יכולה לדבר עוד, ואת הציפור השנייה שילחו כדי שהיא תרמוז על עשה טוב, שנדבר דברים טובים דברי תורה ותפילה דברי שלום ואמת.

נקבל על עצמנו כולנו כאחד להתרחק כמטחוי קשת מדברי לשה"ר ורכילות ונרבה בדיבורי תורה ותפילה ועיי"כ נזכה לכל הישועות והברכות, אכ"ר.

א גוטן שבת!

א גוֹט וְאַרְט

נגע צרעת פי תהיה באדם והובא אל הכהן. דהנה כשאדם פוגם ח"ו, אזי הצדיק תכף מרגיש הגם שפגם האדם, בנודע. וכמו שמרגיש האדם אם נלקה אחד מאבריו, כמו בן מרגיש הצדיק הפגם של האדם, כי ישראל הם אבריו של הצדיק, וזהו מצד גדל אהבתו וקרבתו ואחרותו עם ישראל באמת לאמתו, בנודע. וזהו נגע צרעת פי תהיה באדם, אזי והובא אל הכהן, פרוש אזי תכף מרגיש הצדיק הנקרא כהן וכנ"ל, והצדיק יכול לתקן הפגם שפגם.

וכמו כן באהבת חברים באמת, יתחוב הדבר להיות ההרגש פועל בהם, ואיש את רעהו יעזרו לתקן הפגם וד"ל. אהבת שלום

אדם פי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל אהרן וגו'. אפשר לפרש על דרך זה, דהנה אמרו רז"ל על שבועה דברים נגעיים באים, על לשון הרע ועל שפיכת דמים כו'. והפננה הוא, דגם הנגעיים הם חסדי השי"ת שרוצה להיטיב לביריותיו, כי לא ידח ממנו נדח, וכשח"ו אין איש שם על לב, שולח הנגעים עליו כדי שיתלבן מן העוונות, וישב אל ה' וירחמהו, וישפיע עליו רחמים וחסדים, נמצא דעקר הרפואה להנגעים הוא שהאדם יתן זה אל לבו שהוא חסד השי"ת עליו, ויתקן מעשיו, אז ממילא יהיה לו עזר מקדש, ותכף יסורו ממנו.

וזה שאמר הכתוב אדם פי יהיה בעור בשרו שאת וגו', והובא אל אהרן הכהן שמרמוז לחסד כידוע, שיתן אל לבו שהכל מחסד השי"ת, כדי שיתקן מעשיו, ואז ממילא ושב ורפא לו. והעקר הוא שהאדם יהיה תמיד שפל רוח בעיניו, וידע שלא עשה עדין פלום, ויבקש תמיד רפואה לנפשו, ועל ידי זה נמתקו מעליו הגבורות ברחמים וחסדים.

צמח צדיק

הגה"צ ראש הישיבה בעל הברכת משה זצוק"ל

מִן ראש הישיבה נולד ביום חמישי לסדר חקת ה' תמוז תרפ"ו בגרוסוודרין עיר מגורי זקנו רבנו האהבת ישראל, לאביו רבנו המקור ברוך. הברית נערה בבית המדרש של הסבא קדישא, והרה הנמול נקרא בשם משה, על שם דודו זקנו הרב הקדוש רבי משה משאז, אחי הסבא קדישא.

מפלא הדבר שביום ההולולא של רבי משה משאז, השיב ראש הישיבה את נשמתו הסהורה לבוֹרָאָה.

בה' תמוז תרצ"ט לבשה העירה סערט חג, בשנחג שמחת בר המצוה של ראש הישיבה, לשמחה זו הגיע במיוחד דודו האמרי חיים מגרוסוודרין.

בשנות השואה במלחמת העולם השנייה, בגלות טרנסניסטריה, כאשר הגלו לעירה דז'ורין, היה לעזר בשליחות אביו, בעזרה לזולת ובחלוקת כספים לנצרכים, תחת אפם של הצוררים.

ביום ג' כסלו תש"ז הגיע לארץ באגנית מעפילים, אולם הוא וכל הבאים עמו הגלו לקפריסין על ידי הבריטים, שם היה מהמארגנים של מניני תפלה ושעורי תורה לפליטים, והפיח רוח אמונה באזדים המצלים מאש, גם בימים קשים כאשר כל אחד עסוק בעניניו הפרטיים, התעסק תמיד בעניני הכלל.

ביום ו' אב תש"ז הורשו חלק מהעולים לעזוב את המחנות בקפריסין, והגיעו באגניה תורה לחיפה, והוסגרו על ידי הבריטים במחנות עולים בעתלית. בערב ראש השנה תש"ח הצליח לברח מהמחנה, והגיע לבית אביו, שרכש כחודש ימים לפני כן דירתו בחיפה ברחוב בלו 16.

ביום שלישי ט"ז שבט תש"ט הקים את ביתו עם הרבנית החשובה ע"ה, שהיתה נינת הסבא קדישא.

בעוותא חדא עם אחיו רביה"ק זי"ע

כל השנים עמד לימין אביו רבנו המקור ברוך, בכל הפעולות הברוכות בהקמת קרית רמת ויזניץ ומוסדותיה, החשיבו לשליחו הנאמן, והיה מטיל עליו את משאו ומתנו בענינים צבוריים שונים.

עם פטירת אביו, המוסדות הקדושים עמדו בפני סכנת סגירה, אז אור כגבור חלציו, נטל על שכמו את על החזקת המוסדות, ועטרת הישיבה הטלה על צארו.

בשנים הראשונות מסר אישית שעורי תורה לתלמידי הישיבה, וכן כחן את ילדי התלמוד תורה. היה מערב בהחלטות הנהלת הישיבה ומוסדותיה, התמסר לתלמידיו בכל נפשו ומאודו, ועמד תמיד לימנם. כל שעות היממה היה עסוק בטדודות הבעיות הרותונות והגשמיות.

קשה לתאר, את התבטלותו בפני אחיו הגדול רבנו הקוה"ט, כשהוא עומד לימינו מסור בלב ונפש. לא עשה דבר קטן כגדול בלי הסכמת אחיו.

אהבת האחים ביניהם היתה לשם דבר בפי כל לתפארת, ובפרט לעת שמחה בה נהגו לרקד יחד, באותו רקוד מפרסם של האחים הקדושים רבנו המקור ברוך והאמרי חיים, שהזכירה לרבים את חותם האצילות של בית ויזניץ.

ענוה ושפלות היו מאמות המדה באישיותו, לא מתזיק טיבותא לנפשיה, לא נתן שישרתוהו, תמיד סרב בהבעת תודה, נזהר לא להקשות ולנצל זמנם של אחרים.

ביום ראשון ט' באיר תשנ"ט, לאחר יסורים רבים שקבלם באהבה, נסתלקה נשמתו השמימה, כשרבנו הקוה"ט, בניו וצאצאיו עומדים סביב למשתו ומקבלים עליהם על מלכות שמים. הובא לקבורה בחלקת אבותיו, באהל רבותינו הק' בבני ברק, למרגלות אביו הק'.

סיפורי צדיקים

ורחץ את בשרו במים וטהר י"ד ט'

הגה"ק ר' איסר זלמן מלצר ערך פעם ביקור בביתו של הגה"ק ר' יוסף חיים זוננפלד ולא מצאו בביתו, התנצלו בני הבית בפני הגרא"ז ואמרו לו כי הגרי"ח הלך לטבול במקוה ומיד יחזור. משום שסוחר ישמעאלי טעמד בקשרי מסחר עם אחד מבניו ביקר זה עתה בביתם ומפני דרכי שלום הושיט לו הגרי"ח את ידו לשלום, ומיד לאחמ"כ הלך הוא לטבול במקוה. עם שובו של הגרי"ח שמח מאוד לפגוש את הגרא"ז בביתו בתוך שיחתם שאל רבי איסר זלמן את רבי יוסף חיים על ענין טבילתו במקוה לאחר

שנתן שלום לגוי.

השיב רבי יוסף חיים ידוע פסיקתם של חז"ל לגבי גר שנתגייר "מל ולא טבל אינו גר עד שימול ויטבול" (יבמות מ"ז). כלומר, שאפילו אם הגר מל עצמו לשם גרות אינו נעשה יהודי עד שיטבול, כי הטבילה היא המשלימה את תהליך הגרות הרי הדבר קל וחומר, אם הטבילה במקוה בכוחה לעשות מגוי - יהודי, על אחת כמה וכמה שהיא עושה מאדם שהוא כבר יהודי יהודי יותר משופר ונעלה, ומעלתו משובחת לאחר הטבילה מלפניה.

די קינדער פון כתה א' לערנען אויף מלאכות "מלבן" און "מנפץ"

א פֿיליק אין חידוד

פון טיפן הארץ זוינטשן מזל טוב פאר די עלטערן און פאר אונזערע טייערע קינדער

לְכָבוֹד דֵּי שְׂמֻחָה אִין מִשְׁפָּחָה
מִשָּׁה מְנַדֵּל, בְּנִימִין אִשֵּׁר, יִשְׂרָאֵל
יְחֻזְקָאֵל, אֶלְבוּיִם - לֵאִירוֹסֵי הָאֲחוֹת
זַאבִי, אַרִי, כַּהֲנוּבִיץ
לְהוֹלֵדַת הָאֵח
מִשָּׁה וִינְטֵרוֹב - לְהוֹלֵדַת הָאֲחוֹת
אַלְחָנֵן פֶּדֶר - לֵאִירוֹסֵי הָאֵח

לְכָבוֹד דֵּי גַעבֶרְסְטָאג
נַחֲמֵן יִשְׂרָאֵל גוֹטֵרֵמֵן - כְּתָה ז'
אַבְרָהָם פֶּרֶלְמוֹטֵר - כְּתָה ו'
שְׁלוֹם מַעֲנֵדִיל קֵלִיִּין - כְּתָה ה'
מִשָּׁה יְהוֹשֻׁעַ שְׂטַאוֹבֵר - כְּתָה ד'
דוֹד רֵזֶנְבֵּרְג - כְּתָה א'
יוֹנָה פֶּרוֹכְטֵר - כְּתָה א'

א הָאַרְצִיגֶע בְּרַבַּת מְזֵל טוֹב
פֶּאָר דָּעֵר הוֹשִׁבֶר
און גַּעטֶרֶיעֵר מַחֲנֵךְ
הַר"ר חֵיִים קוֹפּמָן שְׁלִיט"א
לְכָבוֹד דֵּי גַעבֹיִרֵן פֿון דֵּי אַיִנְקֵל
בְּשָׁעָה טוֹבָה וּמוֹצֵלַחַת
אַסאַךּ יִיִדיש נַחַת

וְלָקַח לְחַטָּא אֶת הַבֵּית. הַבֵּית הוּא אוֹתוֹת תִּיבָה. רומזו לְחַטָּא וְלַטְהַר כָּל תְּבַה שְׂמוּעִיא מִפִּי שְׁלֵא יְהִיה בְּטַפְשׁוֹת פֶּה וּבְטוֹמָאֵת שְׁפָתַיִם חַ"ו.

אהבת ישראל

וְטַבַּל אוֹתָם וְאֵת הַצֶּפֶר הַחַיָּה בְּדָם הַצֶּפֶר הַשְּׁחָטָה וְגו'. וְשִׁלַּח אֶת הַצֶּפֶר הַחַיָּה עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה. יֵשׁ לְפָרֵשׁ עַל פִּי הַיָּדוּעַ שְׁנַגַּע הַצֶּרְעָת בָּא עַל הָאָדָם בְּעוֹן לְשׁוֹן הָרַע, וְלָבוּ נִקְרָא מִצֹּרַע מִלְשׁוֹן מוֹצִיא רַע דְּעַל יְדֵי לְשׁוֹן הָרַע גּוֹרֵם פְּרוּד וּמַחְלָקֵת בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ. וְעַל זֶה כָּבֵר אָמַר דּוּד הַמְּלָךְ עֲלִיו הַשְּׁלֹום יִכְרַת ה' כָּל שְׁפָתַי חֲלָקוֹת.

וּמִכִּיּוֹן שָׂאִין דְּכֵר הַעוֹמֵד בְּפָנֵי הַתְּשׁוּבָה, וְהַתְּשׁוּבָה הָרְאוּיָה הוּא תְּשׁוּבַת הַמִּשְׁקָל, לָבוּ שְׁחָטוּ אֶת הַצֶּפֶר הָרְאוּשׁוֹנָה לְקִיּוֹם מַה שְׁנֵאֲמַר נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה, שְׁלֵא יוֹכַל לְשׁוֹב וּלְדַבֵּר, וְאוֹלָם אֶת הַצֶּפֶר הַשְּׁנִיָּה טַבְלוּ בְּדָם הַצֶּפֶר הַשְּׁחוּטָה וְשִׁלְחוּ אוֹתוֹ עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה בְּכָרִי שְׁהַעֵם שְׂבִשְׂדוֹת יִרְאֶה מַה נַּעֲשֶׂה לְמַסְפַּר לְשׁוֹן הָרַע וְעַל יְדֵי זֶה יַעֲשֶׂה שְׁלֹום בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ. וְהִיא תְּשׁוּבַת הַמִּשְׁקָל לְחַטָּא לְשׁוֹן הָרַע שְׁגָרָם מַחְלָקֵת, וְלָבוּ צְפוּרֵי בְּגִימְטְרִיא שְׁלוּ"ם.

זֹאת תּוֹרַת אֲשֶׁר בּוּ נִגַּע צֶרְעָת אֲשֶׁר לֹא תִשִּׁיג יְדוּ בְּטַהֲרָתוֹ. יֵשׁ לְפָרֵשׁ דְּהַנָּה יְדוּעַ שְׁהַנְּגָעִים בָּאִים עַל חַטָּא לְשׁוֹן הָרַע. וּמוֹבָא בְּגִמְרָא שְׂכָבֵר כְּרָתוֹ דּוּד בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵאֲמַר יִכְרַת ה' כָּל שְׁפָתַי חֲלָקוֹת לְשׁוֹן מִדְּבַרֵת גְּדוּלוֹת. וְהַתְּקוּן לָכֵן הוּא רַק עַל יְדֵי לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּדַכְתִּיב מִרְפָּא לְשׁוֹן עִזֵּי חַיִּים. וְכֵן אֵיתָא בְּגִמְרָא עַל הַפְּסוּק וְלָבוּ נִשְׁבַּעְתִּי לְבֵית עָלִי אִם יִתְכַפֵּר עוֹן בֵּית עָלִי בְּזַבַּח וּבְמִנְחָה, אָמַר רַבָּא בְּזַבַּח וּבְמִנְחָה אֵינּוּ מִתְכַפֵּר אֲבָל מִתְכַפֵּר בַּתּוֹרָה.

וְזֶה פְּרוּשׁ זֹאת תּוֹרַת, עַל יְדֵי הַתּוֹרָה הַק' שְׁעוֹסֵק בָּהּ הָאִישׁ, אֲשֶׁר בּוּ נִגַּע צֶרְעָת, מִתְכַפֵּר לְמִדְּוָת, אֲשֶׁר לֹא תִשִּׁיג יְדוּ בְּטַהֲרָתוֹ, וְעַל יְדֵי קְרִבְנוֹת אֵינּוּ מִתְכַפֵּר. מקור ברוך

בַּהֲפִטְרָה: יוֹם בְּשׁוֹרָה הוּא וְאַנְחָנוּ מִחֲשִׁים

בְּיָדוּעַ הַדְּמִשְׁק אֲלִיעֶזֶר הָיָה גַר בְּרוּמְנִיָּה, אֶסְף כֶּסֶפִּים וּמִצְרָכִים בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ, וְשִׁלַּח וְהַעֲבִיר אוֹתָם לְטְרַנְסְנִיסְטְרִיָּה לְאַחֵיו רַבְּנֵי הַמְּקוֹר בְּרוּף.

פַּעַם הִגִּיעַ מִשְׁלֹוח גְּדוּל שֶׁל כֶּסֶף, וְהִשְׁלִיחַ הָיָה קָצִין שֶׁל הַצֶּבֶא הַגְּרָמְנִי, וּבְגִלָּל דְּרָגָתוֹ הַגְּבוּהָה חֲשֵׁשׁ לְהַכְנִס לְגִטּוֹ, עַל כֵּן שִׁלַּח שְׁלִיחַ שְׂרַבְנֵי הַמְּקוֹר בְּרוּף יָבוֹא אֵלָיו בְּאֶפֶן אִישִׁי, אַחֲרַת אֵין לוֹ אֶפְשָׁרוֹת לְהַעֲבִיר אֶת הַכֶּסֶף, רַבְּנֵי שְׁהִיָּה מְאֹד חֲלָשׁ וְחוֹלָה, לֹא הָיָה לוֹ בְּשׁוּם אֶפֶן אֶפְשָׁרוֹת לְלָכַת מְרַחֵק כְּזֶה. אִזּוּ הִצִּיעַ אֶת עֲצָמוֹ בְּנוֹ רֹאשׁ הַיְּשִׁיבָה, לְלָכַת בְּמִקּוּם אֲבִיו. כְּשֶׁחֲשִׂיָּה, יָצָא אֶת הַגִּטּוֹ, לְמִדְּוָת שְׁהִיָּה אִזּוּ הוֹרְאוֹת בְּרוּרוֹת מִי שְׁיִמְצָא מַחוּץ לְגִטּוֹ יִיָּרָה בְּמִקּוּם, רֹאשׁ הַיְּשִׁיבָה לֹא שָׁם לֵב לְהוֹרְאָה זֶה, בְּמִקּוּם שְׁאֶפְשֵׁר לְהַצִּיל הַרְבֵּה נַפְשׁוֹת.

בְּהִגִּיעוֹ לְשֵׁם הַתְּפִיר שְׁהַקָּצִין לֹא רָצָה לְהַעֲבִיר לוֹ אֶת הַכֶּסֶף, רַק לְרַבְּנֵי אִישִׁית. אַחֲרֵי דִין וּדְבָרִים עִם הַקָּצִין, וְאַחֲרֵי שְׁזִיָּהָה אֶת חַתִּימַת דּוּדוֹ הַדְּמִשְׁק אֲלִיעֶזֶר, הַסְּכִיִם הַקָּצִין לְתַת לוֹ אֶת הַכֶּסֶף. עֲתָה בַּחֲזָרָה הַתְּחִילָה הַסְּכִינָה בִּיתֵר שְׂאֵת. כָּל הַזְּמַן הַסְּתוּבָבוּ מִשְׁמִירוֹת, וְהַעֲטָרְכוּ לְלָכַת בְּדֶרֶךְ לֹא דֶרֶךְ. פַּעַם עֵבֶר מִשְׁמֵר שׁוֹטְרִים, מִהֵר נִשְׁכַּב בַּתְּעֵלָה עַל יַד הַכְּבִישׁ, וְזֶה הָיָה נִס גְּלוּי שְׁלֵא נִתְגַּלָּה וְלֹא נִתְפַּס, הוֹדוֹת לְמִסִּירוֹת נַפְשׁ זֶה וְהַדּוּמִים לָהֶם, נִצְלוּ אֲלֵפֵי נַפְשׁוֹת מְרַעֵב וּמְקַר.

לְיָמִים, בְּיוֹמָא דְּהִילּוּלָא שֶׁל רֹאשׁ הַיְּשִׁיבָה בְּשַׁנַּת תְּשַׁע"ג, סִפֵּר רַבְּנֵי הַקוּדוּשׁ מַעֲשֵׂה זֶה בְּתוֹף דְּבָרָיו הַק', כְּשֶׁהוּא מְדַגֵּישׁ אֶת מִסִּירוֹתוֹ לְכָל דְּבָר, וְהַפְּטִיר: סְפוּר זֶה הוּא רַק דְּגִמְרָא לְפַעֲלוֹתָיו בְּמַהֲלָךְ הַשָּׁנִים הַבָּאוֹת, בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁוֹ וּגּוֹפּוֹ בְּכָרִי שְׁהַתְּלַמִּידִים יִכְלוּ לְהַתְּפַלֵּל וְלִלְמַד כְּרָאוּי. אִי אֶפְשֵׁר כָּלֵל לְהַבְּיֹ, הִיאָף מִסְגָּל הָיָה לַעֲשׂוֹת כַּה רַבָּה, אֲבָל הוּא יָדַע שְׁצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת הַכָּל, כְּדֵי שְׂכַמָּה שְׁיִוָּתֵר יְהוּדִים וְהָיוּ דְּבָקִים בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּאִישׁ אֶחָד בְּלֵב אֶחָד.